

USTAVNI SUD CRNE GORE

IZVJEŠTAJ O RADU USTAVNOG
SUDA CRNE GORE U 2020. GODINI

Podgorica, maj 2021. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	1
I POSTUPANJE U PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI	3
1. Podaci o novoprimaljenim predmetima.....	3
2. Podaci o ukupnom broju predmeta u radu	4
3. Podaci o broju riješenih i neriješenih predmeta na kraju 2020. godine	5
II PREGLED RJEŠAVANJA PREDMETA IZ USTAVNOSUDSKIH NADLEŽNOSTI.....	7
1. Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore.....	7
2. Propisi i drugi opšti akti.....	8
2.1. Uredbe i drugi akti vlade	8
2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa	9
2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave	10
2.4. Opšti pravni akti drugih subjekata	10
3. Odlučivanje u postupku po ustavnim žalbama.....	11
4. Povreda Ustava od strane Predsjednika Crne Gore.....	14
5. Rješavanje izbornih sporova	15
III POSTUPANJE DRŽAVNIH ORGANA PO ZAHTJEVIMA USTAVNOG SUDA	16
IV ORGANIZACIONI OBLICI RADA USTAVNOG SUDA.....	17
1. Sjednice Ustavnog suda i vijeća	17
2. Redakciona komisija.....	17
3. Normativna djelatnost Ustavnog suda	17
V JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA	19
VI MEĐUNARODNA SARADNJA.....	20
1. Saradnja sa Savjetom Evrope	20
2. Regionalna saradnja.....	21
VII USLOVI RADA USTAVNOG SUDA	23

UVODNE NAPOMENE

Godišnji izvještaj o radu Ustavnog suda ima za cilj da približi stručnoj i široj javnosti rad Ustavnog suda u prethodnoj godini. Međutim, o postupanju Ustavnog suda po predmetima iz ustavnosudskih nadležnosti u 2020. godini nije moguće govoriti a da se ne uzme u obzir kontekst pandemije virusa Covid-19. Rad Ustavnog suda u izvještajnom periodu bio je prilagođen specifičnim okolnostima epidemiološke situacije u Crnoj Gori, u skladu sa mjerama i preporukama državnih organa.

Ustavni sud je u ovim, posebno otežanim uslovima rada, imao i dodatni važan zadatak da odlučuje o ustavnosti i zakonitosti mjera koje je država preduzela kao odgovor¹ na zdravstvenu krizu izazvane pojavom virusa Covid-19.

Istovremeno, 2020. godina bila je i izborna godina, pa je, osim odlučivanja u postupku po izbornim žalbama, Ustavni sud, u predmetu iz oblasti normativne kontrole, ocjenjivao i ustavnost i zakonitosti odredaba kojima je uređen način ostvarivanja biračkih prava lica koja na osnovu rješenja sanitarne inspekcije borave u karantinu ili samoizolaciji.²

Kada je riječ o podacima iznijetim u ovom izvještaju, primjetno je da broj i vrsta predmeta koji su primljeni u 2020. godini, i dalje ukazuju na veliku opterećenost Ustavnog suda. Uporedo posmatrano, prema pojedinim nadležnostima Ustavnog suda, u odnosu na prethodni period, prisutna je tendencija blagog smanjenja broja predmeta po ustavnim žalbama i porasta broja predmeta iz oblasti normativne kontrole. Naime, i pored velikog značaja rješavanja predmeta iz oblasti apstraktne kontrole, rad Ustavnog suda je i u ovom periodu bio opterećen ustavnim žalbama, koje čine dominantan broj predmeta Ustavnog suda.

Funkcionisanje informacionog sistema Ustavnog suda, u novonastalim okolnostima, pokazalo se izuzetno važnim, jer je postojanje skeniranih spisa omogućilo rad od kuće u dijelu koji se odnosio na stručnu obradu predmeta. Ipak, do sada nijesu stvoreni tehnički uslovi za organizovanje elektronskih

¹ Ustavni sud je u postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti ukinuo Odluku Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti od 21. marta 2020. godine, o objavljivanju identiteta lica u samoizolaciji. U drugom predmetu, Ustavni sud odbio predlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti više mjera koje su se odnosile za zabranu putovanja, obavezu samoizolacije, smještaja u karantin i zabrane prevoza više od dvije osobe.

² Odluka U-II 45/20 od 20. avgusta 2020. godine.

sjednica, što je razlog da Ustavni sud nastavi da unapređuje informacioni sistem kroz koji bi se odvijao cjelokupan proces rada, zaključno sa donošenjem konačne odluke.

Uz sve prethodno navedeno, za ukazati je da je Ustavni sud, u izvještajnom periodu, riješio veći broj predmeta u odnosu na prethodnu godinu, koji po strukturi predstavljaju većinom predmete iz ranijih godina, što potvrđuje nastojanje Ustavog suda da, osim ako drugačije ne nalaže izuzetne okolnosti, predmete rješava po redoslijedu prispjeća.

I POSTUPANJE U PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI

Prezentujući javnosti podatke o radu na predmetima u godišnjem Izvještaju, Ustavni sud, već nekoliko godina ističe opterećenost velikim brojem predmeta, posebno izjavljenim ustavnim žalbama i predlozima i inicijativama za ocjenu ustavnosti zakona. Kao razloge za takvo stanje, kada je riječ o predmetima iz oblasti apstraktne kontrole, Ustavni sud nalazi, sa jedne strane, u Ustavom široko utvrđenom pravu na podnošenje inicijative, prema kojem svako lice (fizičko i pravno) može osporiti ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost bilo kojeg drugog propisa i opšteg akta. S druge strane obimna zakonodavna aktivnost, kojom se pravno uređuju oblasti koje su od interesa za život i rad, kako građana, tako i pravnih lica i drugih subjekata, u prethodnom periodu, nastavila se i tokom 2020. godine. Pored toga, primjena novih zakonskih rješenja, praćena je donošenjem niza novih podzakonskih akata, koji su takođe bili predmet osporavanja.

Dosadašnja iskustva, broj i struktura primljenih predmeta u 2020. godini, potvrđuju sada već čitavu deceniju prisutnu tendenciju rasta broja ustavnih žalbi. Poređenja radi, priliv novih predmeta krećao se od 119 u 2007. godini do 1456 u 2020. godini.

1. Podaci o novoprimaljenim predmetima

Imajući u vidu novi način rada, prilagođen okolnostima vezanim za preporuke i mјere Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti u cilju sprječavanja, suzbijanja, zaštite zdravlja i daljeg širenja bolesti prouzrokovane koronavirusom (COVID-19), Ustavni sud Crne Gore je privremeno, počev od 27. marta 2020. godine do 6. aprila, radi zaštite zdravlja građana, kao i zaposlenih u Ustavnom sudu, obustavio neposredni prijem podnesaka Ustavnosudskoj pisarnici. U navedenom periodu stranke su podneske slale poštom na adresu Ustavnog suda, a po primljenim podnescima su, bez odlaganja, formirani predmeti i dodijeljivani u rad.

Ustavni sud je tokom 2020. godine primio 1456 predmeta, što je manje (34,7%) u odnosu na 2019. godinu, kada je broj primljenih predmeta iznosio 2231.

Od navedenog broja formiranih predmeta, 1329 čine predmeti po ustavnim žalbama, što je za 38% manje u odnosu na 2019. godinu, kada je broj predmeta iz ove nadležnosti iznosio 2154. Ustavni sud je uočio da je smanjenje broja primljenih ustavnih žalbi posljedica smanjenja broja odluka redovnih sudova u tzv. tipskim predmetima u kojima već postoji ustanovljena praksa Ustavnog suda (ustavne

žalbe različitih podnositelja kojima se ističe povreda istog zajemčenog prava u istovrsnim postupcima). Smanjenjem broja novih predmeta po ustavnim žalbama i ulaganjem dodatnih npora, stvaraju se pozitivni uslovi da Ustavni sud u ovoj oblasti odlučuje blagovremenije i efikasnije.

S druge strane, u istom periodu, broj podnijetih inicijativa i predloga za ocjenu ustavnosti zakona (46) povećan je za 58%, a broj predmeta koji se odnosio na zahtjeve za ocjenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata (69) povećan je za 50%. U izvještajnom periodu podnijeto je 7 predloga za rješavanje sukoba nadležnosti, 4 žalbe u izbornim sporovima i 1 predlog za pokretanje postupka za utvrđivanje da li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav. Za ukazati je da predmeti iz ranijih godina (2016. i 2017.) čine 7% od ukupnog broja predmeta u ovoj oblasti, što potvrđuje nastojanje Ustavog suda da predmete rješava po redoslijedu prispjeća.

2. Podaci o ukupnom broju predmeta u radu

Ukupan broj predmeta koji su bili u radu tokom 2020. godine obuhvata predmete koji su na početku godine prenijeti iz ranijih godina kao neriješeni, kojih je bilo 3426 (37% više nego na početku 2019. godine kada ih je bilo 2492), kao i novoprimaljene predmete tokom 2020. godine – 1456, pa je u 2020. godini u radu bilo 4882 predmeta, što predstavlja do sada najveći broj predmeta u radu Ustavnog suda u toku jedne godine (3% više nego u prethodnoj godini, kada je u radu bilo ukupno 4723 predmeta).

Struktura predmeta u radu bila je sljedeća:

- 95%, odnosno 4640 od ukupnog broja predmeta u radu, činile su ustavne žalbe (3311 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 1329 novoprimaljenih predmeta).
- 5%, odnosno 242 od ukupnog broja predmeta u radu, činili su predmeti iz svih ostalih ustavosudskih nadležnosti (115 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 127 novoprimaljenih predmeta). Od ovog broja u radu su bila 95 predmeta u kojima je tražena ocjena ustavnosti zakona (49 iz ranijih godina i 46 predmeta primljenih u 2020. godini), 135 predmeta po zahtjevima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa i drugih opštih akata (66 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 69 novih predmeta), 7 predmeta po zahtjevima za rješavanje sukoba nadležnosti (svih 7 novih predmeta), 4 predmeta po žalbama u izbornim sporovima i 1 predmet u postupku za utvrđivanje da

li je Predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav. Predmeta oznake »R«, bilo je 13.

3. Podaci o broju riješenih i neriješenih predmeta na kraju 2020. godine

Ustavni sud je u 2020. godini održao 13 sjednica Ustavnog suda, 11 sjednica Prvog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 14 sjednica Drugog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 4 sjednice Trećeg vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama i 13 sjednica Vijeća za rješavanje procesnih prepostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, na kojima je riješeno 1324³ predmeta.

Među riješenim predmetima su: 1264 predmeta u postupku po ustavnim žalbama, 51 predmet iz oblasti apstraktne kontrole (13 zakona i 38 drugih propisa i opštih akata) 4 izborne žalbe i 4 sukoba nadležnosti.

U 2020. godinu prenijeto je ukupno 3558 predmeta i to: 3376 predmeta po ustavnim žalbama i 179 predmeta iz apstraktne kontrole (koje prema strukturi čini 82 osporena zakona i 97 predmeta u kojima su osporeni drugi propisi i opšti aksi) i 3 sukoba nadležnosti.

Broj neriješenih predmeta na kraju 2020. godine neznatno je smanjen (2%) u odnosu na podatke iz 2019. godine, kada je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješeno 3426 predmeta. Statistički podaci, takođe iz 2019 godine, kada je broj neriješenih predmeta bio 37% veći nego na početku 2018. godine, ukazuju da je opterećenje suda neriješenim predmetima posljedica višegodišnjeg povećanja priliva predmeta, jer iz strukture neriješenih predmeta po godinama proizilazi da najveći broj predmeta čine neriješeni predmeti iz 2019. i 2020. godine – 2672 predmeta.

Iz navedenih podataka proizilazi da je Ustavni sud riješio manji broj predmeta nego što ih je u istoj godini primio, iako je ukupan broj predmeta koji su u narednu godinu prenijeti kao nezavršeni neznatno smanjen. Ukupan broj završenih predmeta u 2020. godini je 1324, a Ustavni sud je u istom periodu primio 1456 predmeta.

Broj riješenih predmeta u postupku po ustavnim žalbama u 2020. godini veći je za 6% u odnosu na prethodnu 2019. godinu.

³ Sud je u rješavanju ovih predmeta primijenio i načelo ekonomičnosti postupka spajajući istovjetne inicijative, predloge i ustavne žalbe u jedan predmet, tako da su predmeti okončani donošenjem 1302 odluke i rješenja.

Pored toga, opredjeljenje Ustavnog suda da po podnijetim ustavnim žalbama postupa, prije svega, prema redoslijedu njihovog prijema imalo je za rezultat smanjenje broja predmeta iz ranijih godina. Naime, na početku izvještajnog perioda neriješenih predmeta iz ranijih godina (2016., 2017., 2018. i 2019. godina) bilo je 3423, a na kraju 2020. godine 2569.

Iz oblasti kontrole ustavnosti i zakonitosti opštih pravnih akata (predmeti oznake U-I i U-II) u izvještajnoj godini riješen je 51 predmet, manje u odnosu na prethodnu godinu kada je bilo 97 riješenih predmeta.

Ustavni sud se u 2020. godini, u kontekstu krize izazvane pandemijom virusa Covid-19, bavio se veoma složenim predmetima, u kojima je osporen veliki broj mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa.

U toku izvještajnog perioda, Ustavni sud je u tri predmeta, bez sproveđenja prethodnog postupka sâm pokrenuo postupak (*ex officio*) za ocjenu ustavnosti i zakonitosti pojedinih odredaba opštih pravnih akata i donio odluke o prestanku njihovog važenja, u predmetima : U-II br.71/18, od 27. februara 2020.godine.,U-II br. 12/18 i 42, od 30. juna 2020. godine i U-II br. 33/19, od 29.maja 2020.godine.

Broj neriješenih predmeta iz ranijih godina, posebno iz 2018. i 2019. godine je i dalje visok, i čini 75% predmeta koje Ustavni sud ima u radu.

U 2020. godini riješeno je svih 13 zahtjeva sa ustavosudskom oznakom »R«, kao i šest zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Sastavni dio Izvještaja o radu Ustavnog suda za 2020. godinu čini statistički pregled koji sadrži bliže podatke o strukturi predmeta prema nadležnostima Ustavnog suda, koji su izraženi u numeričkom i grafičkom obliku.

II PREGLED RJEŠAVANJA PREDMETA IZ USTAVNOSUDSKIH NADLEŽNOSTI

Tokom izještajne godine riješeno je 58 predmeta iz oblasti apstraktne kontrole U-I, U-II ,U-IV, U-V i U-VII (51 predmeta iz apstraktne kontrole,1 predmet -postupak da li je predsjednik povrijedio Ustav, 3 sukoba nadležnosti i 4 izborne žalbe).

Struktura predmeta iz oblasti apstraktne kontrole koji su okončani donošenjem odluke ili rješenja o neprihvatanju inicijative, posmatrano prema vrsti osporenih akata, je sljedeća: zakoni - 8, akti vlade -2, akti ministarstava i drugih državnih organa - 8, akti lokalne samouprave – 5, ostali opšti akti pravnih subjekata (javna preduzeća, privredna društva) - 7.

Odlučujući o podnijetim predlozima i inicijativama kojima je zatražena ocjena ustavnosti i zakonitosti, a u pojedinim predmetima i saglasnosti sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, Ustavni sud je donio: 20 odluka o ukidanju odredbe/odredaba osporenog akta, 3 odluke o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta; 1 odluku o odbijanju prijedloga; 2 rješenja o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta; 6 rješenja kojima se ne prihvata inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta i 21 rješenje o odbacivanju podneska zbog nepostojanja procesnih prepostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

U predmetima U-II br. 21/20 i U-II br. 14/20 podnositelj predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti bio je sud⁴, jer se u postupcima koji su se vodili pred tim sudom, postavilo pitanje saglasnosti propisa sa Ustavom i zakonom koji je u postupku pred sudom trebalo primijeniti, o kojima je Ustavni sud, saglasno odredbi člana 54. stav Zakona o Ustavnom суду, odlučio u zakonskom roku od 45 dana.

1. Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore

Odlučujući tokom 2020. godine Ustavni sud je u predmetima u kojima su bile osporene odredbe zakona, donio: 2 odluke o ukidanju osporene odredbe zakona, 6 rješenja o neprihvatanju inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe/odredaba zakona, 6 rješenja o odbacivanju inicijative ili predloga za ocjenu ustavnosti osporenih zakonskih odredaba, zbog nedostatka procesnih prepostavki⁵.

⁴ Upravni sud Crne Gore

⁵ Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-I i U-II u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 7. i 8. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izještaja.

Donoseći meritorne odluke, Ustavni sud je ukinuo:

- Odredbe člana 11. stav 1. u dijelu koji glasi: "koji je poslovno sposoban" i stav 2. u dijelu koji glasi: "koji je poslovno sposoban," i u dijelu koji glasi: "najmanje šest mjeseci prije dana održavanja izbora" Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 4/98., 17/98., 14/00., 9/01., 41/02., 46/02., 48/06. i „Službeni list Crne Gore“, br. 46/11. i 14/14.) - Odluka U-II broj 23/ 17, od 6. novembra 2020. godine.
- Odredbe člana 48. stav 2. Zakona o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima ("Službeni list Crne Gore", broj 73/17.) - Odluka U-I br. 28/18, od 27. februara 2020. godine.

2. Propisi i drugi opšti akti

2.1. *Uredbe i drugi akti vlade*

U predmetima ocjene ustavnosti i zakonitosti uredbi i drugih akata Vlade, Ustavni sud je donio odluku o ukidanju odredbe člana 2. tačka 14. stav 2. Odluke o visini mjesecne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora („Službeni list Crne Gore“, br. 47/14., 8/16. i 59/19.), koju je donijela Vlada Crne Gore, u predmetu U-II broj 52 /18, od 27. februara 2020. godine i 1 odluku o utvrđivanju da Uredba o zvanjima, uslovima za sticanje zvanja i oznakama zvanja službenika obezbjeđenja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija („Službeni list Crne Gore“, broj 62/16.), koji je donijela Vlada Crne Gore, na sjednici od 1. septembra 2016. godine, u vrijeme važenja, nije bila u saglasnosti s Ustavom i zakonom, u predmetu U-II broj 59/18, od 30. juna 2020. godine.

U jednom predmetu odbačen je podnesak iz procesnih razloga.

2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa

Ustavni sud je, u predmetima u kojima je osporena ustavnost i zakonitost opštih akata organa državne uprave, donio 6 odluka o ukidanju osporenih akata ili pojedinih odredaba akata, 1 odluku o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta i 1 odluku o odbijanju predloga za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti.

- Odluka U-II 22/20, od 23. jula 2020. godine, kojom se ukida Odluka Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti o objavljivanju imena lica u samoizolaciji, broj 8-501-/20-129, od 21. marta 2020. godine;
- Odluka U-II broj 45/20, od 6. avgusta 2020. godine, kojom se ukidaju st. 1. i 4. poglavlja „Glasanje van biračkog mjesta – glasanje putem pisma” i poglavlje „Glasanje u karantinu”, u dijelu koji glasi: „Pravilima o glasanju putem pisma”, Tehničkih preporuka za održavanje izbora u cilju epidemiološke zaštite birača, koje je donijela Državna izborna komisija, na sjednici od 6. avgusta 2020. godine;
- Odluka U-II broj 46/20, od 24. avgusta 2020. godine, kojom se ukidaju odredbe tačke 1. al. 3. i 4., u dijelu koji glasi: “u mjestu prebivališta”, Pravila o glasanju putem pisma (“Službeni list Crne Gore”, br. 9/16. i 76/17.) koje je donijela Državna izborna komisija;
- Odluka U-II broj 71/18, od 27. decembra 2020. godine, kojom se ukidaju odredbe člana 1. Izmjena i dopuna Pravilnika o rješavanju stambenih potreba članova sindikata Uprave Policije Crne Gore, broj 231/19., koje je donio Glavni odbor Sindikata Uprave policije Crne Gore, na sjednici od 28. marta 2020. godine;
- Odluka U-II broj 14/20 od 29. maja 2020. godine, kojom se ukida odredba člana 26. stav 2. Pravilnika o vrstama, zvanjima, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnicima (»Službeni list Crne Gore«, broj 43/09.), koji je donijelo Ministarstvo prosvjete i nauke;
- Odluka U-II broj 20/20, od 7. oktobra 2020. godine, kojom se ukida Pravilnik o korišćenju i naknadama za korišćenje putnog pojasa i drugog zemljišta koje pripada državnom putu („Službeni list Republike Crne Gore”, broj 73/04. i „Službeni list Crne Gore”, broj 53/12.).

- Odluka U-II broj 9/19, od 29. maja 2020. godine, kojom se utvrđuje da Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Državnoj revizorskoj instituciji, broj 4015/18-06-1342/1, koji je donio Senat Državne revizorske institucije, na sjednici od 5. jula 2019. godine, u vrijeme važenja, nije bio u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

Ustavni sud je u izvještajnom periodu donio i 1 odluku kojom se odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti Naredbe o sprovođenju mjera za sprječavanje infekcije izazvane novim koronavirusom ("Službeni list Crne Gore", br.14/20 i 14/20-I.); Naredbe o zabrani putovanja putnika iz Crne Gore avio saobraćajem na sjever Republike Italije u Milano i Bolonju, kao i ulazak putnika iz tih destinacija u Crnu Goru ("Službeni list Crne Gore", broj 14/20.); Naredbe za preduzimanje privremenih mjer za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa ("Službeni list Crne Gore", br.14/20., 15./20., 16/20., 17/20., 18/20., 19/20., 20/20., 21/20., 22/20., 23/20., 24/20. 25/20., 26/20. i 27/20.) i Naredbe o proglašavanju epidemije zarazne bolesti COVID-19 („Službeni list Crne Gore“, broj 24/20.), u dijelu na koji ukazuju podnosioci, Odluka U-II broj 23/10, od 30 juna 2020. godine.

2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave

Među inicijativama kojima je tražena ocjena ustavnosti i zakonitosti akata organa lokalne samouprave dominiraju opšti pravni akti kojima je uređeno obavljanje komunalnih djelatnosti, ostvarivanje prava građana u mjesnim zajednicama, stambeni odnosi, planiranje i izgradnja objekata, korišćenje građevinskog zemljišta, lokalne takse i naknade, i dr.

Ustavni sud je u tim predmetima donio 5 odluka o ukidanju pojedinih odredaba ili osporenog akta u cijelini, dok je u 8 predmeta odbacio inicijative, zbog nedostatka procesnih pretpostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

2.4. Opšti pravni akti drugih subjekata

U predmetima u kojima su inicijativama osporene odredbe opštih pravnih akata privrednih društava i drugih pravnih subjekata, kao što su udruženja penzionera, javne ustanove i javna preduzeća, i dr., kojima su uređena prava iz radnog odnosa, rješevanje stambenih potreba, pravo na obrazovanje, materijalne obaveze za subjekte, Ustavni sud je donio 7 odluka o ukidanju osporenih akata i 2 rješenja o pokretanju postupka za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti akata.

3. Odlučivanje u postupku po ustavnim žalbama

Kao što je kroz opšte podatke prikazano⁶, nekoliko posljednih godina najveći broj predmeta predstavljaju predmeti formirani po ustavnim žalbama. Prosječan mjesecni priliv ustavnih žalbi, ove godine, iznosio je oko 110.

Priliv ustavnih žalbi u 2020. godini, manji je za 38% u odnosu na 2019. godinu. Predmeti iz ove nadležnosti predstavljaju oko 95% predmeta koje Ustavni sud ima u radu. Jedan od razloga za smanjen broj predmeta iz ove nadležnosti je manji broj novoprimaljenih ustavnih žalbi korisnica prava na naknade po osnovu rođenja troje ili više djece, koje su to pravo ostvarile na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (78). Poređenja radi, taj broj je 2019. godine iznosio 976. Pred Ustavnim sudom se, kao i ranijih godina, osporavaju i odluke nadležnih sudova, donijete u postupku zaštite prava na suđenje u razumnom roku, i to ne iz razloga što zaštita nije pružena, već što podnosioci nijesu zadovoljni visinom dosuđene naknade za povredu tog prava. U izvještajnom periodu izjavljeno je 6 ustavnih žalbi kojima se osporavaju presude i rješenja oznake »TPZ«⁷.

Tokom 2020. godine Ustavni sud je riješio 1264 predmeta po ustavnim žalbama, a 3311 ustavnih žalbi ostale su neriješene. Broj riješenih predmeta iz ove nadležnosti veći je za 6%, u odnosu na prethodnu godinu, kada je riješeno 1197 ustavnih žalbi.

U predmetima po ustavnim žalbama Ustavni sud je donio 782 odluke, što u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta⁸ iznosi 61%, dok je preostalih 458 predmeta (38%) riješeno odbacivanjem i, u malom broju, obustavljanjem postupka po ustavnoj žalbi (1%).

Ako se meritorne odluke analiziraju sa stanovišta ishoda postupka, dolazi se do zaključka da je u ovom periodu donijet približno isti broj odluka (86), kojima je ustavna žalba usvojena i utvrđena povreda ljudskog prava i slobode, kao i u 2019. godini (88). Naime, Ustavni sud je tokom 2020. godine donio 86 odluka o usvajanju ustavnih žalbi, što predstavlja 7% od ukupnog broja riješenih ustavnih žalbi, odnosno 11% od broja ustavnih žalbi koje su meritorno riješene. U preostalih 696 (89%)

⁶ Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-III u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 7.-17. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izvještaja.

⁷ U 2019. godini je bilo 20 ustavnih žalbi kojima su osporavane presude i rješenja oznake „TPZ“.

⁸ Ovaj podatak dobijen je računanjem procenta od ukupnog broja riješenih predmeta, dok je podatak na strani 9. Statističkog pregleda dobijen u odnosu na ukupan broj odluka i rješenja iz ove nadležnosti.

predmeta, u postupku po ustavnim žalbama, Ustavni sud je donio odluku kojom se ustavna žalba odbija, kao neosnovana.

U odlukama kojima su usvojene ustavne žalbe utvrđena je:

- povreda prava na ličnu slobodu (pritvor) i zakonitost lišenja slobode, iz odredaba članova 29. i 30. Ustava i člana 5. Konvencije – 16;
- povreda prava na pravično suđenje, iz odredbe člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije -59;
- povreda prava prava na imovinu, iz odredaba člana 58. Ustava i člana 1. Protokola 1 uz Konvenciju – 3;
- povreda prava na poštovanje privatnog života, iz odredbe član 40. Ustava i člana 8. Konvencije – 1;
- zabrana torture i pravo na azil, iz odredbe člana 44. Ustava i člana 3. Konvencije - 1;
- povreda prava na slobodu izražavanja iz odredaba člana 47. Ustava i člana 10. Konvencije– 5;
- Povreda prava na pravni lijek iz odredbe člana 20. Ustava i člana 13. Konvencije-1;

Iz navedenih podataka se može zaključiti da je i dalje najčešće utvrđivana povreda prava na pravično suđenje, odnosno prava na "obrazloženu odluku", kao aspekta prava iz odredbe člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije.

Posebnu grupu predmeta čine predmeti koji se odnose na zakonitost lišenja slobode (pritvor), iz odredaba čl. 29. i 30. Ustava i člana 5. Konvencije, koji saglasno odredbama člana 53. stav 2. tačka 4. Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore⁹ imaju prioritet u razmatranju. U ovoj godini je, po tom osnovu, bilo ukupno 37 podnijetih ustavnih žalbi, što je neznatno više nego prethodne godine, od kojih je u 16

⁹ Član 53.

(1)Ustavni sud razmatra predmete prema redoslijedu njihovog prijema.

(2)Izuzetno, Ustavni sud razmatra sljedeće vrste predmeta kao prioritetne: .

4.predmeti koji se odnose na povredu dostojanstva ličnosti, lišenje slobode, pritvor i poštovanje ličnosti (čl. 28., 29., 30., 31. Ustava), odnosno povredu prava na život, zabranu mučenja, zabranu ropstva i prinudnog rada i prava na slobodu i sigurnost (čl. 2, 3, 4, i 5. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda);

predmeta Ustavni sud usvojio ustavnu žalbu, dok je u ostalih 21 ustavna žalba odbijena. Od navedenih 16 usvajajućih odluka, Ustavni sud je u 10 predmeta usvojio ustavnu žalbu i utvrđio povredu ustavnih i konvencijskih prava. U 6 predmeta, u vrijeme donošenja odluke Ustavnog suda, prestalo je pravno dejstvo osporenog rješenja nadležnog suda kojim je produžen pritvor, pa je Ustavni sud saglasno odredbi člana 76. stav 2. Zakona o Ustavnom суду, u tim odlukama utvrđio postojanje povrede prava u vrijeme važenja osporenog akta.

U građanskopravnoj oblasti donijete su 53 odluke, u krivičnopravnoj oblasti 22, u oblasti upravnog prava 4, u oblasti privrednog prava 2, u prekršajnopravnoj oblasti 3 i u izvršnom postupku 2 odluke u kojima je podnosiocima ustavnih žalbi povrijeđeno neko ustavni prava. U najvećem broju ovih odluka, Ustavni sud je utvrđio povredu nekog od aspekata prava na pravično suđenje, iz odredbe člana 32. Ustava, odnosno člana 6. Konvencije.

Kada su u pitanju odluke Ustavnog suda o odbijanju ustavne žalbe, u najvećem broju je ukazivano na povredu prava na pravično suđenje, svojinskih prava i prava iz radnog odnosa, prava na zaštitu porodice, prava na ličnu slobodu, zabranu povratnog dejstva propisa i dr. Veliki broj ustavnih žalbi odnosio se na privatno-pravne imovinske sporove, odnosno sporove koji nijesu vezani isključivo za organe vlasti. U tim predmetima se od Ustavnog suda zahtijevalo da poništi, ukine ili preinači osporene sudske odluke, ali isto tako i da sasluša predložene svjedoke, da odredi zadatak sudskim vještacima, da utvrdi pravo svojine podnositaca na nepokretnostima, da vrati nacionalizovanu imovinu i slično, što je u nadležnosti sudova, a ne Ustavnog suda.

Ustavni sud je u fazi prethodne kontrole ustavne žalbe, u kojoj se ispituje da li su ispunjene procesne pretpostavke da se po podnijetoj ustavnoj žalbi vodi postupak i doneše meritorna odluka, ispitao 1329 ustavnih žalbi, a na procesni način, rješenjem o odbacivanju ustavne žalbe, okončao 458 predmeta. Zabrinjava činjenica, na koju Ustavni sud godinama ukazuje, da je nedopustivo veliki broj ustavnih žalbi koje ne ispunjavaju pretpostavke za vođenje postupka, izjavljen od strane punomoćnika, advokata.

Ako se uzme u obzir da su u 2020. godini 51% ukupno podnijetih ustavnih žalbi, u ime podnositaca, izjavili njihovi punomoćnici, Ustavni sud primjećuje da i pored toga što se postupci po ustavnim žalbama vode već od 2007. godine i što je Ustavni sud na Internet stranici objavio Obrazac sa upustom za izjavljivanje ustavne žalbe, veliki broj advokata i dalje ne pravi razliku između

ustavne žalbe, kao posebnog pravnog sredstva za zaštitu Ustavom zajemčenih ljudskih prava i sloboda, i redovnih i vanrednih pravnih sredstava, koja se izjavljuju u postupcima pred redovnim sudovima, te podneskom označenim kao ustavna žalba traže da Ustavni sud postupa kao instancioni sud. Ustavne žalbe, često, ne sadrže propisane podatke, nijesu svojeručno potpisane, ili uz podnesak ustavne žalbe nije dostavljen osporeni akt, specijalno punomoćje za podnošenje ustavne žalbe i dr., što dodatno opterećuje rad Vijeća za rješavanje procesnih prepostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, a nepostupanje po nalogu Ustavnog suda za uređenje podneska za pravnu posljedicu ima odbacivanje ustavne žalbe.

4. Povreda Ustava od strane Predsjednika Crne Gore

Ustavnom суду je upuћен podnesak sa zahtjevom da Ustavni sud utvrdi da je Predsjednik Crne Gore povrijedio čl. 7., 8., 10., 13. i 14. Ustava. U ovom postupku, Sud je donio 1 rješenje o odbacivanju podneska, jer je utvrdio da je predlog podnijet od strane građanina, tj. pojedinca, koji nije ovlašćeni prelagač iz odredbe člana 98. stav 3. Ustava.

5. Rješavanje izbornih sporova

Izborni spor kao konkretan pojedinačni spor odnosi se na odlučivanje nadležnih organa, o svim povredama pravila izbornog postupka, od trenutka raspisivanja izbora, do postupka utvrđivanja rezultata.

U okviru ove nadležnosti Ustavni sud je riješio 4 izborne žalbe. Donio je 2 odluke o odbijanju izborne žalbe i 2 rješenja o odbacivanju, zbog procesnih nedostataka.

III POSTUPANJE DRŽAVNIH ORGANA PO ZAHTJEVIMA USTAVNOG SUDA

Učesnici u postupku, saglasno odredbi člana 34. Zakona o Ustavnom sudu, dužni su da u ostavljenom roku dostave Ustavnom суду traženu dokumentaciju, podatke i obavještenja, i mogu dati odgovor, odnosno mišljenje na navode i dokaze sadržane u predlogu, inicijativi, ustavnoj žalbi i žalbi.

Ustavni sud je i u toku 2020. godine, postupajući na osnovu odredbe člana 33. stav 1. Zakona o Ustavnom суду, dostavljao na odgovor podnijete predloge i inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Državni organi, od kojih su traženi odgovori, mišljenja, dokumentacija, podaci i druga obavještenja u postupku pred Ustavnim sudom dostavljali su odgovore na zahtjev Ustavnog суда.

IV ORGANIZACIONI OBICI RADA USTAVNOG SUDA

Položaj i nadležnosti, kao i osnove postupanja Ustavnog suda, zasnovane su na odredbama Ustava i Zakona o Ustavnom sudu, a unutrašnja organizacija, način rada i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda, bliže su uređeni Poslovnikom o radu Ustavnog suda¹⁰, koji je Ustavni sud, nakon donošenja novog Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore,¹¹ usklađenog sa Amandmanima na Ustav, donio 28. decembra 2015. godine. Primjena Poslovnika u Ustavnom суду započela je u februaru 2016. godine.

1. Sjednice Ustavnog suda i vijeća

Rad Ustavnog suda, u skladu s Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom Ustavnog suda u 2020. godini, odvijao se na sjednicama Ustavnog suda i sjednicama vijeća.

2. Redakcionala komisija

Redakcionala komisija, kao stalno radno tijelo Ustavnog suda, u 2020. godini je u 1324 predmeta utvrdila konačan tekst odluke i rješenja usvojenih na sjednici Ustavnog suda, odnosno na sjednici vijeća Ustavnog suda.

3. Normativna djelatnost Ustavnog suda

Ustavni sud je u toku 2020. godine, usvojio redovne godišnje dokumente:

- Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu, Su br. 188/20, od 27. februara 2020. godine;
- Zahtjev za sredstvima programskog budžeta Ustavnog suda Crne Gore za 2020. godinu, Su br. 556/20, od 31. avgusta 2020. godine;
- Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta Ustavnog suda Crne Gore za 2020. godinu, od 16. aprila 2020. godine;
- Odluku o određivanju predsjednika i članova vijeća Ustavnog suda i rasporedu poslova po vijećima za 2020. godinu, Su br. 178/20, od 10. marta 2020. godine;

¹⁰ „Službeni list Crne Gore“, broj 7/16.

¹¹ „Službeni list Crne Gore“, broj 11/15.

- Postupajući u skladu sa preporukama Ministarstva zdravlja o sprečavanju unošenja zaraznih bolesti u zemlji i njihovog prenošenja u druge zemlje, Ustavni sud je donio Odluku o organizaciji rada u Ustavnom суду Crne Gore u cilju sprečavanja unošenja, suzbijanja i sprečavanja prenošenja novog korona virusa, Su br. 206/20, od 16. marta 2020. godine.

V JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA

Ustavni sud je u izvještajnom periodu obavljao aktivnosti koje su se odnosile na informisanje javnosti, interno obavještavanje, rad po zahtjevima za slobodan pristup informacijama¹² od javnog značaja.

Javnost je informisana o radu i odlučivanju Ustavnog suda na sjednicama Suda i sjednicama vijeća i drugim aktivnostima, kao što je saradnja sa ustavnim sudovima drugih država, sa međunarodnim organizacijama, kroz organizovanje i učešće na stručnim skupovima o pitanjima ustavnosudske teorije i prakse.

Redovno informisanje javnosti, kao i do sada, omogućeno je: objavljinjem odluka Ustavnog suda u „Službenom listu Crne Gore“, objavljinjem dnevnog reda i vremena održavanja sjednica Ustavnog suda i drugih važnih informacija o radu Ustavnog suda na internet stranici Ustavnog suda: www.ustavnisud.me. Web sajt omogućava građanima jednostavnije praćenje novosti i dešavanja u vezi s aktivnostima Ustavnog suda, download anonimizovanih odluka, moderniji prikaz sadržaja, olakšano pretraživanje i pristup informacijama, a posebno je značajna mogućnost pretrage digitalizovanih odluka Ustavnog suda od osnivanja do danas, kao i pretrage presuda Evropskog suda za ljudska prava u odnosu na Crnu Goru. Za ukazati je da se ulaganje u razvoj internet stranice Ustavnog suda, i objavljinje odluka bez odlaganja, u kontekstu krize izazvane virusom Covid-19, pokazalo veoma značajnim za blagovremeno obavještavanje građana o odlučivanju Ustavnog suda.

Na internet stranici Ustavnog suda su, nakon završetka sjednica, istog dana, objavljinana saopštenja o ishodu odlučivanja u svakom pojedinačnom predmetu. Osim toga, u cilju opširnijeg informisanja javnosti, odluke u predmetima koji su imali širi društveni značaj objavljinane su u cjelini na internet stranici Ustavnog suda Crne Gore: u dijelu: „Izbor odluka“.

Javnost rada Ustavnog suda obezbjeđivana je i u postupanju Ustavnog suda po zahtjevima za slobodan pristup informacijama od javnog značaja. Tokom 2020. godine zahtjeve su podnosili građani, mediji, nevladine organizacije i druga udruženja. O svim podnijetim zahtjevima odlučeno je u zakonom propisanom roku.

¹² U izvještajnom periodu riješeno je 6 zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

VI MEĐUNARODNA SARADNJA

1. Saradnja sa Savjetom Evrope

Prije uvođenja mjera izolacije širom Evrope, u januaru 2020. godine, delegacija Ustavnog suda Crne Gore prisustvovala je svečanoj sjednici i seminaru Evropskog suda povodom otvaranja nove sudske godine u Strazburu. To je ujedno, i posljednji međunarodni skup u 2020. godini koji je bio organizovan uz neposredno prisustvo delegacija. Tema seminara je bila: "Evropska konvencija o ljudskim pravima - živi instrument", u okviru koje su razmatrane i tri podteme: rodna ravnopravnost, životna sredina, nauka i tehnologija.

Krajem februara predsjednik Evropskog suda za ljudska prava g. Linos Alexander Sicilianos boravio je u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori i tom prilikom se sreo sa predstavnikom Ustavnog suda. Na sastanku je, između ostalog, bilo riječi o načelu supsidijarnosti, te dijalogu između Ustavnog suda Crne Gore i Evropskog suda u okviru Mreže najviših sudova. U tom smislu istaknuta je važna uloga Ustavnog suda u primjeni konvencijskih prava i poznavanju načela na kojim Evropski sud ta prava interpretira.

Ustavni sud je, kao i u prethodnim godinama, nastavio saradnju sa Venecijanskom komisijom i dostavljao svoje najznačajnije odluke, za potrebe info baze o ustavnosudskoj praksi CODICES, koja sadrži najznačajnije odluke ustavnih i pravosudnih tijela svih članica Venecijanske komisije. Sastanci oficira za vezu, zbog pandemije korona virusom nijesu bili organizovani.

Održavanje stalnog kontakta sa Evropskim sudom za ljudska prava nastavljeno je kroz Mrežu najviših sudova (SCN), čiji je Ustavni sud Crne Gore član od 2017. godine. Kontakt sa Evropskim sudom odvija se između *focal pointa* nacionalnih sudova i registra suda u Strazburu. Sastanci *focal pointa* koji se tradicionalno organizuju jednom godišnje, nijesu bili organizovani u 2020. godini, ali su u skladu sa novonastalom situacijom, realizovane dvije online obuke na temu: „Prilagođavanje pravnih sistema na pandemiju Covid-19 i potencijalni uticaj na pravo na pravično suđenje“, u julu 2020. godine i „Pritvor i zdravlje“, u oktobru 2020. godine.

Ustavni sud Crne Gore je, u 2020. godini, nastavio saradnju sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope u Podgorici u sklopu zajedničkog projekta Evropske unije i Savjeta Evrope „Unapređenje procesnih garancija u pravosudnom sistemu Crne Gore“.

U okviru aktivnosti projekta izređeno je nekoliko analiza: „Analiza primjene evropskih standarda

u vezi sa pravom na obrazloženu odluku u odnosu na pravo na slobodu i sigurnost“, „Pravo na imovinu u kontekstu člana 1 Protokola 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i slobodama“, „Analiza primjene evropskih standarda o pravima žrtve u krivičnom postupku i zakonodavstvu i praksi Crne Gore“, a izdat je i Priručnik za poštovanje ljudskih prava tokom vanrednih okolnosti, koji ima za cilj pružanje podrške crnogorskim vlastima u daljem usklađivanju nacionalnog pravnog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije, osiguravajući na taj način djelotvornu zaštitu ljudskih prava imanentnih sudskom postupku i pružajući smjernice o načinu osiguranja poštovanja vladavine prava i ljudskih prava tokom vanrednih okolnosti.

U okviru aktivnosti projekta savjetnici Ustavnog suda su pohađali višemjesečni online kurs na HELP platformi Savjeta na temu procesnih garancija u krivičnom postupku.

2. Regionalna saradnja

U 2020. godini održan je niz regionalnih konferencija i sastanka.

Održana su dva sastanka (u maju i junu) predsjednika ustavnih sudova Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Hrvatske, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Slovenije putem online platforme, a uz podršku Aire Centra. Na sastancima se razgovaralo o izazovima s kojima se susreće ovе institucije tokom pandemije COVIDA-19, načinima organizacije rada u ustavnom суду u svakoj od zemalja.

Na inicijativu Njemačke fondacije za međunarodno-pravnu saradnju IRZ, 3. juna 2020. godine, organizovan je sastanak sa njemačkim ekspertima radi razmjene iskustava o organizaciji rada tokom pandemije korona virusa.

Predstavnici Ustavnog suda učestvovali su u radu VII Regionalnog foruma o vladavini prava za Jugoistočnu Evropu, koji je održan 16. i 17. oktobra 2020. godine, u organizaciji Aire Centar-a i Civil Rights Defenders-a, i uz podršku Ministarstva spoljnih poslova Ujedinjenog Kraljevstva i Kraljevine Holandije, Vlade Švedske, Fondacije “Konrad Adenauer“. Tema foruma bila je „Covid-19 i prava zaštićena Evropskom konvencijom za ljudska prava“. Forum je okupio predstavnike Evropskog suda za ljudska prava, Savjeta Evrope i pravosudnih institucija iz sedam država Jugoistočne Evrope. Centralno mjesto održavanja ovogodišnjeg foruma bio je Strazbur, a preko online platforme pratili su i predstavnici jurisdikcija okupljenih u Beogradu, Sarajevu, Skoplju, Tirani, Podgorici, Zagrebu i Prištini.

Organizovana su i dva regionalna seminara za savjetnike na kojima su učestovali predstavnici ustavnih sudova: Albanije, BiH, Hrvatske, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, kao i predstavnici Evropskog suda za ljudska prava. Prvi : 22. juna 2020. godine na temu „Sloboda kretanja – ograničenja koje su države uvele u borbi protiv pandemije COVID-19“ . Drugi: 10. decembra 2020. na temu „Online suđenja i člana 6 Evropske konvencije za ljudska prava“ , Seminari su organizovani na inicijativu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine , a uz podršku AIRE centra.

U organizaciji Njemačke fondacije za međunarodno pravnu saradnju IRZ, 11. decembra 2020. godine održana je regionalna konferencija na temu: „ Izdvojena mišljenja u odlukama ustavnih sudova“. U radu Konferencije učestvovali su predsjednici i sudije ustavnih sudova BiH, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Slovenije i Srbije, te predstavnici i pravni eksperti Njemačke fondacije za međunarodno pravnu saradnju IRZ.

3. Međunarodne konferencije i savjetovanja

Sve međunarodne konferencije planirane u 2020. godini, odložene su, zbog pandemije korona virusom (konferencije u Budimpešti, Andori, Berlinu, Pragu, Istambulu..).

4. Međunarodne fondacije

Ustavni sud Crne Gore nastavio je dugogodišnju saradnju sa Njemačkom fondacijom za međunarodno pravnu saradnju (IRZ), kao i sa Aire Centrom, kroz čestu komunikaciju i zajedničko organizovanje sastanaka i regionalnih konferencija o temama značajnim za rad ustavnih sudova.

VII USLOVI RADA USTAVNOG SUDA

Uslovi rada i radni prostor u kojem Ustavni sud funkcioniše dugi niz godina ne ispunjavaju potrebne standarde imajući u vidu prirodu i značaj poslova koji se u okviru svih devet nadležnosti obavljaju u Ustavnom sudu. Nedostatak radnog prostora predstavlja dodatan problem prilikom popune upražnjenih radnih mjesta u Službi Ustavnog suda.

Razvoj, održavanje i nesmetano funkcionisanje CMS/DMS (*case management system/document management system*) Ustavnog suda, preko kojeg se odvija cijelokupan rad Ustavnog suda, od prijema i raspodjele novih predmeta, preko postupanja u predmetima, do vođenja evidencije o sjednicama, razvođenja okončanih predmeta, redakcijske obrade i otpremanja predmeta, iziskuje konstantno ulaganje u informacioni sistem. Zdravstvena kriza izazvana pojavom virusa Covid-19, samo je potvrdila važnost razvoja sudskeh informacionih sistema. Ipak, evidentno je uvećanje korisničkih podataka koji se pohranjuju u sistem, a koji moraju biti dnevno operativni i adekvatno zaštićeni. Stoga su, pored redovnih aktivnosti na održavanju korisničkih računara i sistema, njihove funkcionalnosti i operativnosti, neophodne i druge brojne aktivnosti od značaja za rad i unapređenje informacionog sistema, kao i opreme, kako bi bilo moguće održati elektronske sjednice, koja mogućnost se, u izvještajnom periodu pokazala neophodnom.

Predsjednik
Budimir Šćepanović, s.r.

Su br.
Podgorica,